

Samenwerking blijft cruciaal in de ontwikkeling van het geïntegreerde project van oppervlakteberging voor het laag- en middelactief kortlevend afval.

Persdossier
9 november 2007

- 1 Situering
- 2 Uitwerking van het geïntegreerde project
- 3 Integratie van alle deelprojecten
- 4 De deelprojecten
- 5 Partnerschappen internationaal voorbeeld
- 7 Besluit

Voor bijkomende inlichtingen kunt u contact opnemen met

- *NIRAS projectteam in Dessel : Evelyn Hooft, perswoordvoester van NIRAS, op het nummer of 0475 60 25 04, of per e-mail op het adres e.hooft@nirond.be.*
- *STORA : Hugo Draulans, voorzitter raad van bestuur, of het secretariaat, op het nummer 014 37 34 65 of per e-mail op het adres info@stora.org*
- *MONA : Jef Verrees, voorzitter raad van bestuur of het secretariaat, op het nummer 014 31 33 87 of per e-mail op het adres secretariaat@monavzw.be*

Meer informatie over:

- *het beheer van radioactief afval kan worden gevonden op de website van NIRAS www.nirond.be*
- *STORA kan worden gevonden op de website van STORA www.stora.org*
- *MONA kan worden gevonden op de website van MONA www.monavzw.be*

Een **geïntegreerd project** van
oppervlakteberging in Dessel voor het
Belgisch laag- en middelactief kortlevend afval

Samen maken we het mogelijk

1 Situering

Op 23 juni 2006 heeft de federale ministerraad beslist dat het laag- en middelactief kortlevend afval (het afval van categorie A) in een oppervlaktebergingsinstallatie kan worden geborgen op het grondgebied van de gemeente Dessel, in de provincie Antwerpen.

Aan NIRAS werd de opdracht gegeven om het geïntegreerde project van oppervlaktebergiging voorgesteld door de vzw STOLA-Dessel verder uit te werken en daarbij het participatieproces in stand te houden. In hun voorstellen hadden zowel STORA als MONA gesteld dat de voortzetting van het participatief proces en de centrale rol van de partnerschappen cruciaal was voor de realisatie van het geïntegreerde project. In haar beslissing van 23 juni 2006 heeft de ministerraad dit bevestigd. Ook NIRAS wenst het project, met alle voorwaarden in deze vervat, verder uit te werken in nauwe samenwerking met STORA en MONA.

Door de ondertekening van een intentieverklaring worden de principes van samenwerking en overleg tussen NIRAS, de partnerschappen STORA en MONA en de gemeenten, toegepast tijdens de voorontwerpfase, nu bestendigd. De samenwerking wordt geconcretiseerd op twee niveaus:

- een bestuurlijk niveau van geïntegreerde besluitvorming en projectsturing via een gemeenschappelijke stuurgroep NIRAS-STORA-MONA, met een adviserende rol voor de burgemeesters van Dessel en Mol
- een operationeel niveau van voorbereidende discussies, opvolging en uitvoering van studies en acties via de werkgroepen van de partnerschappen STORA en MONA.

2 Uitwerking van het geïntegreerde project

Alle aspecten van het geïntegreerde project zullen verder verfijnd worden in detailstudies: technische aspecten, veiligheidsaspecten, financiële en juridische aspecten, het opstellen van een veiligheidsrapport en een milieueffectenrapport, aanvraag van de nodige vergunningen,... Ook de maatregelen die moeten zorgen voor een positieve impact op de lokale leefgemeenschap en voor sociale, economische en culturele meerwaarden op korte, middellange en lange termijn zullen verder uitgewerkt worden. Er zal worden gewerkt volgens twee principes:

- *Een projectmatige aanpak*; daarvoor heeft NIRAS in Dessel een projectteam geïnstalleerd dat erop moet toezien dat alle doelstellingen tijdig gerealiseerd worden. Dit multidisciplinaire team bestaat uit personeelsleden van NIRAS, versterkt met mensen van lokale bedrijven en experts van studie bureaus. De ontwerpfase zal lopen van 2007 tot 2011. Een tussentijdse mijlpaal is gepland tegen eind 2008, waarbij aan de federale regering een gedetailleerde beschrijving zal worden gegeven van het geïntegreerde ontwerp van oppervlakteberging, inclusief kostenraming en financieringsmodaliteiten. Nadien volgt de bouw- en uitvoeringsfase, die zal lopen van 2012 tot 2016. De exploitatie is gepland vanaf 2016.
- *Co-design*; bij de uitwerking van de verschillende projectonderdelen zal gewerkt worden in een open geest van “samen ontwerpen”. Dat moet garanderen dat het uiteindelijke resultaat van de samenwerking tussen NIRAS en alle lokale betrokkenen, de goedkeuring wegdraagt van de partnerschappen en de gemeenten.

Een **geïntegreerd project** van
oppervlakteberging in Dessel voor het
Belgisch laag- en middelactief kortlevend afval

Samen maken we het mogelijk

3 Integratie van alle deelprojecten

Het volledige geïntegreerde project werd voor de verdere studies en uitvoering onderverdeeld in een aantal deelprojecten. Elk deelproject bestaat uit acties en studies die een logisch geheel vormen en daarom samen bestudeerd en uitgewerkt worden. Alle deelprojecten zijn echter onderling met elkaar verbonden. Alle onderdelen van het geïntegreerde project (de bergingsinstallatie, alle bijgebouwen, het communicatiecentrum, de ruimtelijke ontwikkelingskansen,...) vormen één geheel. Zo wordt er onder meer:

- een gemeenschappelijke architecturale benadering voor het geheel van de site en voor elk van de deelprojecten uitgetekend,
- een wel overwogen ruimtelijke schikking voor het project gerealiseerd (inplanting van de diverse gebouwen en installaties, ontsluitingswegen,...) waardoor het gevoel van een coherent geheel versterkt wordt,
- een plan voor de ontsluiting en toegankelijkheid van de diverse functies en onderdelen van het project uitgewerkt.

Via de uitwerking van een “masterplan” voor het geïntegreerde project, zullen alle deelprojecten vanuit één gemeenschappelijk visie vorm krijgen. Hierdoor zullen de verschillende deelprojecten geïntegreerd worden tot een samenhangend geheel dat een duidelijke uitstraling heeft en een echte meerwaarde zal betekenen voor de streek. Het masterplan voor het geïntegreerde project zal eveneens de mogelijkheid bieden om voor alle deelprojecten de verschillende functies (toeristische, educatieve, sociale, economische,...) met elkaar te verbinden en te optimaliseren.

Een **geïntegreerd project** van **oppervlakteberging** in Dessel voor het Belgisch laag- en middelactief kortlevend afval

Samen maken we het mogelijk

4 De deelprojecten

Het bergingsconcept, inclusief veiligheid, vergunningen, controle en noodplan

Dit deelproject omhelst de verdere detaillering van het bergingsconcept, de bergingsmodules en de dakstructuur van de installatie, de monolieten, het gebouw voor de productie van monolieten, de afdekking en proeftu- mulus, diverse bijgebouwen,... Het omvat ook alle vormen van controle op de bergingsinstallatie, inclusief noodplanning. De vergunningen, alsook de studies (milieu, gezondheid, radiologische veiligheid,...) nodig om deze vergunningsaanvragen voor te bereiden, maken eveneens deel uit van dit deelproject.

De tewerkstelling & behoud van de nucleaire knowhow

In dit deelproject zal worden bekeken welke maatregelen noodzakelijk zijn voor het behoud van de nucleaire kennis in de regio. Dit kan onder meer door investeringen in opleidingen van toekomstige werknemers en door het ontwikkelen van nieuwe activiteiten en onderzoeksdomeinen in de nucleaire sector. Ook zal worden nagegaan welke reconversie maatregelen mogelijk zijn bij gehele of gedeeltelijke afbouw van nucleaire activiteiten, zoals herbestemming van terreinen, het tijdig saneren van gebouwen en gronden, en het stimuleren van compenserende economische activiteiten. Ook het aspect tewerkstelling en het maximaliseren van het tewerkstellingseffect bij de constructie en de exploitatie van de bergingsinstallatie behoort tot dit deelproject.

Het communicatiecentrum

Eén van de voorwaarden die zullen zorgen voor een positieve impact op de lokale leefgemeenschap en voor de realisatie van sociale, economische en culturele meerwaarden op korte, middellange en lange termijn is de oprichting en exploitatie van een “communicatiecentrum”.

Een **geïntegreerd project** van
oppervlakteberging in Dessel voor het
Belgisch laag- en middelactief kortlevend afval

Samen maken we het mogelijk

Dit communicatiecentrum zal uitgebouwd worden als een referentie en knooppunt voor alle informatie met betrekking tot radioactiviteit en als een ontmoetingsplaats voor de lokale bevolking. Het communicatiecentrum zal de fysieke integratie inhouden van een:

- contact- en onthaalcentrum voor alle nucleaire aangelegenheden,
- digitaal en interactief netwerk,
- themapark/wetenschapspark rond radioactiviteit.

Het fonds lokale ontwikkeling

Er is nood aan middelen om een echte meerwaarde te creëren en zo het maatschappelijke draagvlak voor de berging zo groot mogelijk te maken. De oprichting van een fonds voor lokale ontwikkeling kan inspelen op de veranderende noden van de samenleving en geeft aan de toekomstige generaties de mogelijkheid om eigen accenten te leggen. Het fonds heeft als doel het ondersteunen of zelf realiseren van projecten die bijdragen tot de verbetering van de kwaliteit van de leef-, woon- en werkomgeving van de lokale bevolking. De projecten kunnen van velerlei aard zijn: sociaal, economisch, cultureel, gericht op milieu, gezondheid, welzijn, enzovoort. Dit deelproject omvat het gedetailleerd uitwerken van alle aspecten van een dergelijk fonds.

De ruimtelijke ontwikkelingskansen

Dit deelproject spitst zich toe op verkeersafwikkeling en op de mogelijkheid om het kanaal Bocholt-Herentals te gebruiken als aanvoerroute voor materialen. Ook andere aspecten horen bij dit deelproject, zoals de aanpassing van het ruimtelijk structuurplan voor uitbreiding van de KMO-zone of bijkomende bouwgronden.

Een **geïntegreerd project** van **oppervlakteberging** in Dessel voor het Belgisch laag- en middelactief kortlevend afval

Samen maken we het mogelijk

Het behoud van inspraak en participatie

Naast het opvolgen en meebeslissen over de concrete uitwerking van het geïntegreerde bergingsproject tot op het punt van de vergunningsaanvragen, zal worden nagegaan hoe ook in de realisatie- en exploitatiefase het overleg en de participatie vorm kunnen krijgen. Zo zal worden bekeken welke beheerstructuren voor de diverse projectonderdelen kunnen worden opgezet, zoals voor de bergingssite, maar bijvoorbeeld ook voor het communicatiecentrum en voor het fonds lokale ontwikkeling.

De financiering van het geïntegreerde project

De financiering van het volledige geïntegreerde project moet worden verzekerd. Naast het bestaande fonds op lange termijn, zal een nieuw fonds worden opgericht: het fonds op middellange termijn. Alle hiervoor noodzakelijke studies vallen onder dit deelproject.

5 Partnerschappen internationaal toonvoorbeeld

Met de partnerschappen werd een innovatieve methode ontwikkeld om lokale belanghebbenden echte inspraak te verlenen. Via de methodologie van de partnerschappen werd het in onze samenleving toch nog vaak gestigmatiseerde onderwerp van het langetermijnbeheer van radioactief afval concreet aangepakt en bespreekbaar gemaakt. Deze werkwijze wordt nu stilaan als toonvoorbeeld gebruikt in andere landen die een oplossing zoeken voor het langetermijnbeheer van radioactief afval. Zeer veel landen zijn zich de afgelopen jaren komen informeren over deze aanpak. In Slovenië werd het model al overgenomen. Een aantal andere landen, waaronder Groot-Brittannië, bestuderen de manier waarop dit model kan worden aangepast aan de lokale situatie. Tot in Korea toe is er belangstelling. Op internationale fora wordt deze methodologie stevast geroemd als de manier waarop een maatschappelijk draagvlak kan worden opgebouwd. De wijze waarop het geïntegreerde project concreet verder ontwikkeld zal worden, zal deze belangstelling alleen maar vergroten.

Een **geïntegreerd project** van
oppervlakteberging in Dessel voor het
Belgisch laag- en middelactief kortlevend afval

Samen maken we het mogelijk

6 Besluit

Het werk van de partnerschappen blijft cruciaal voor de concrete ontwikkeling van het geïntegreerde project van oppervlakteberging in Dessel,. De concrete invulling die aan dit project zal worden gegeven, zal zoals de voorgaande jaren het geval was, in een geest van samen ontwerpen en ontwikkelen, gebeuren. Via de uitwerking van een “masterplan”, zullen alle onderdelen van het project vanuit één gemeenschappelijk visie kunnen worden ontwikkeld. Het masterplan zal als instrument worden gebruikt om de verschillende functies (toeristische, educatieve, sociale, economische, ...) die de verschillende deelprojecten (en onderdelen van deelprojecten) kunnen vervullen, te verbinden en te maximaliseren.

Dankzij een zeer intense samenwerking en een gedeelde visie zal het geïntegreerde project zijn doelstelling kunnen bereiken: de combinatie van een veilig beheer op lange termijn van het afval met het realiseren van langetermijn welzijn en duurzame levenskwaliteit voor de lokale gemeenschap.

Met de partnerschappen werd een innovatieve methode ontwikkeld om lokale belanghebbenden echte inspraak te verlenen. Deze werkwijze wordt stilaan als toonvoorbeeld gebruikt in andere landen die een oplossing zoeken voor het langetermijnbeheer van radioactief afval. Het nieuwe elan dat aan de uitwerking van het geïntegreerde project wordt gegeven, zal deze internationale belangstelling alleen nog vergroten.

Een **geïntegreerd project** van
oppervlakteberging in Dessel voor het
Belgisch laag- en middelactief kortlevend afval

Samen maken we het mogelijk